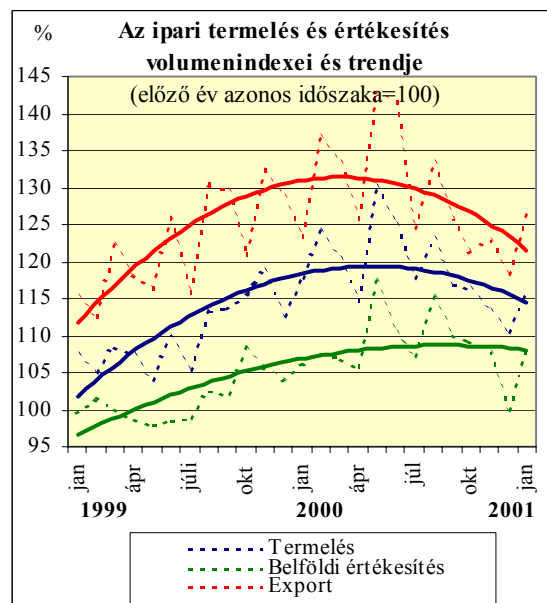
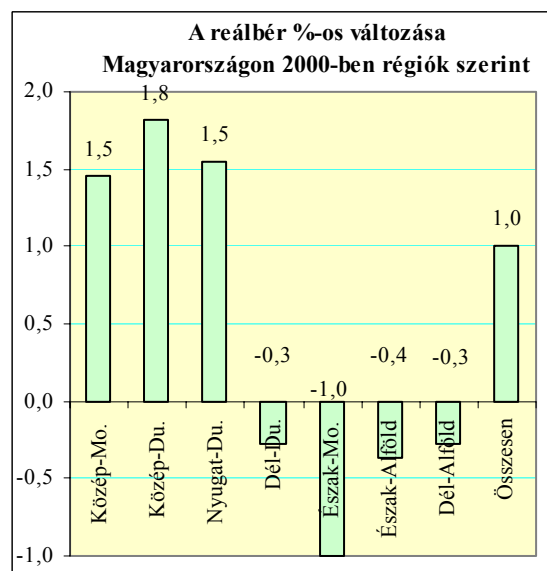

Ipari termelés

Az ipari termelés volumene 2001. januárjában 16%-kal haladta meg a 2000. januári szintet. Ez arról tanúskodik, hogy a múlt év végén *nem tört meg*, csupán átmenetileg esett vissza az *ipari termelés növekedési üteme*. Az ipari export 26,1%-kal (1999. januárjában 23,4% volt ez az érték), a belföldi értékesítés 8,8%-kal bővült a 2000. januári bázishoz viszonyítva. Az export 48,5%-át továbbra is a vámszabad területeken működő szervezetek adják. A feldolgozóipari termelés 2000. első hónapjához képest 19%-kal nőtt. Legdinamikusabban változatlanul a számítógépek és irodai berendezések, valamint a járművek gyártása bővült 27,9% illetve 27,6%-kal. 22%-kal nőtt a gépgyártás és 12-15%-kal a vegyipar inflációval korrigált termelési értéke. Az előző évi átlagos ütemet jelentősen meghaladó mértékben 16%-kal nőtt az élelmiszeripar teljesítménye.

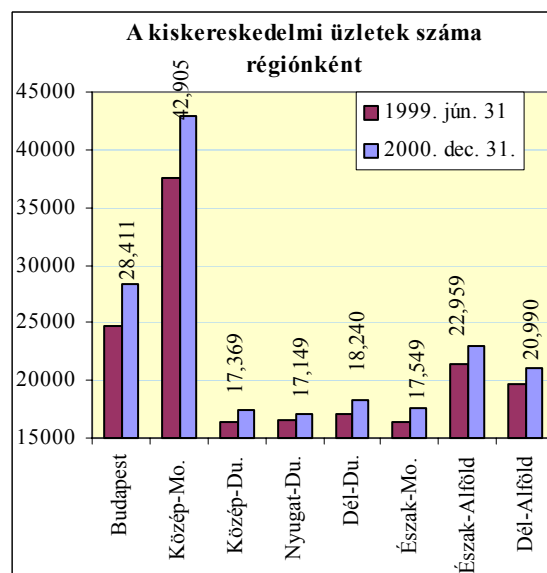

Nettó keresetek 2000-ben megyénként	
Rudapest	69 476
Pest	51 737
Fejér	56 323
Komárom-Esztergom	51 204
Veszprém	49 835
Győr-Moson-Sopron	53 881
Vas	49 408
Zala	45 940
Baranya	47 431
Somogy	44 861
Tolna	48 842
Borsod-Abaúj-Zemplén	47 032
Heves	49 736
Nógrád	44 347
Haidú-Bihar	46 512
Jász-Nagykun-Szolnok	45 048
Szabolcs-Szatmár-Bereg	43 013
Bács-Kiskun	43 680
Békés	43 802
Csongrád	48 131
Összesen	55 785

Kiskereskedelmi üzlethálózat

A kiskereskedelmi üzlethálózat 2000-ben további 8 ezer üzlettel bővült. A növekedési ütem évről-évre történő lassulása azonban azt mutatja, hogy az üzletág a telítettség szintéhez közelít. Az 1 négyzetkilométerre jutó üzletek száma az 1999. végi 1,6-ról 2000 végére 1,7-re emelkedett. Átlag feletti Pest (2,3), Komárom-Esztergom (2,2) és Győr-Moson-Sopron (1,8) ellátottsága, míg a legalacsonyabb üzletsűrűséggel (1 üzlet/nkm) Bács-Kiskun, Békés és Jász-Nagykun-Szolnok rendelkezik. Továbbra is a közép-magyarországi régióban nőtt leggyorsabban a működő üzletek száma (9,3%-kal), miközben az országos átlag 4,7% volt. Az ország kiskereskedelmi üzlethálózatának 33%-át élelmiszer- és vegyes jellegű üzletek, 24%-át kultur- és egyéb cikkek üzletek, 18%-át textil-, ruházati és lábbeli üzletek, 12%-át bútort- és műszakicikkek üzletek tették ki.

Lakossági kamatok

Az infláció makacssága óvatosságra intette a bankokat. Az éven túli lakossági hitelek (új hitelszerződésekkel súlyozott) átlagkamata a 2000. decemberi 20,6%-ról 2001. januárra 21%-ra emelkedett. Az éven túli lakossági betétek kamatai nem emelkedtek ezzel párhuzamosan, megmaradtak a 2000. decemberi 8,9%-os értéken. A legnagyobb mértékben az építési hitelek átlagos kamatlába nőtt, megtörve az elmúlt hónapok csökkenő trendjét. A 2000. decemberi 16,8%-kal szemben 2001. januárjában már átlagosan 17,3%-os kamatláb mellett juthatott államilag nem támogatott építési hitelhez a lakosság.

Háztartások nettó pénzügyi vagyona

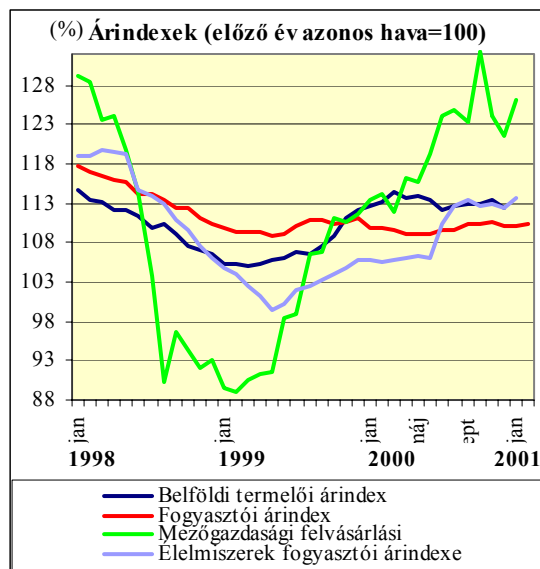
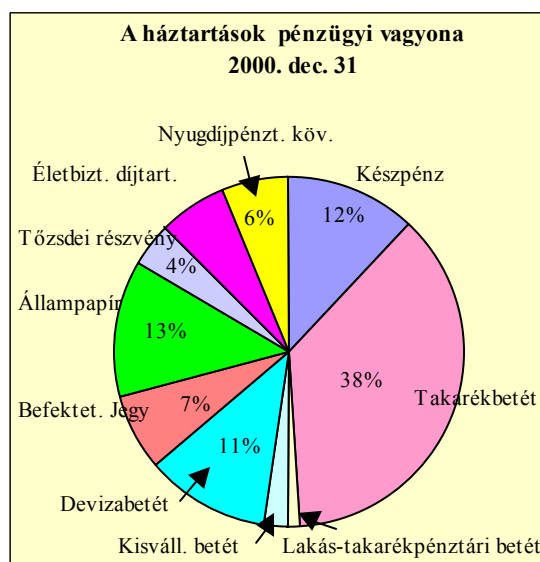
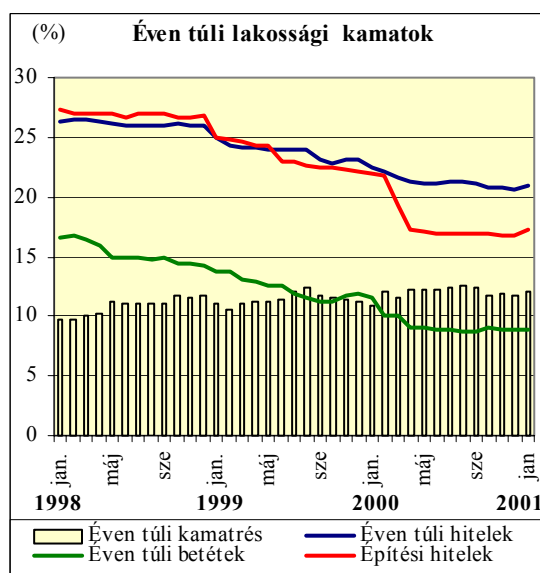
A háztartások pénzügyi eszközei az 1999. dec. 31-i 5652,3 Mrd forintról, 2000. dec. 31-ére 6552,8 Mrd forintra nőttek, ami folyó áron 16%-os növekedésnek felel meg. A legnagyobb ütemben az életbiztosítási díjtartalékok, a nyugdíjpénztári követelések és – a várakozásoknak megfelelően – a lakástakarékpénztári betétek gyarapodtak. A készpénz és a legkisebb hozamot biztosító takarékbetétek összege nőtt legkevésbé 6- ill. 10%-kal. A háztartások tartozásai 529,1 Mrd-ról 731,6 Mrd Ft-ra nőttek, ami nominálisan igen magas ütem ugyan (38%), azonban még mindig messze nem éri el a fejlett országokban tapasztalható GDP-arányos szintet. Leggyorsabban az ingatlan- (129,2 Mrd-ról 191,4 Mrd-ra) és a fogyasztási hitelek állománya emelkedett (237,1-ről 349,6 Mrd-ra). A háztartások nettó pénzügyi vagyona (a pénzügyi eszközökből kivonva a tartozásokat) 2000. dec. 31-én 5821,2 Mrd Ft volt. Folyó áron 11,3%-kal, reálértékben pedig 1,2%-kal több mint 1999. végén. Ezt összehasonlítva a lakossági jövedelmek becslült növekedésével megállapítható, hogy a megtakarítási hajlandóság (a megtakarítási ráta) kismértékben csökkent 2000-ben.

Árindexek

2001. februárban a fogyasztói árak egy hónap alatt 1,4%-kal nőttek, az éves áremelkedés (2000. februárhoz viszonyítva) pedig 10,4%-os volt. Ez az árindex további emelkedését jelzi februárban.

Az átlagot messze meghaladta az élelmiszerek áremelkedése (15% 12 hónap alatt). A szolgáltatások 11,1%-kal, a háztartási energia 13%-kal drágult 1 év alatt, míg a tartós fogyasztási cikkek (1,4%), a ruházati cikkek (6%), és az üzemanyagok (6,6%) drágulása átlag alatti volt.

Az ipari termelői árak emelkedése 2001. januárjában viszonylag alacsony volt (9,9% 12 hónap alatt), ezen belül azonban a belföldi értékesítés árszintje 12,4%-kal emelkedett. A további kilátások szempontjából ennél is aggasztóbb, hogy a mezőgazdasági termékek árai 2000-ben 22,5%-kal, januárban pedig 25%-kal emelkedtek. Ennek alapján az élelmiszerárak további jelentős emelkedését lehet előrejelezni.

Fizetési mérleg

2001. januárban 237 millió euró hiánnyal zárt a folyó fizetési mérleg, ami valamivel meghaladja a szezonálisan megszokott deficitet. A 2000. januárhoz mért 160 millió eurós romlás mögött a behozatal növekedése áll. 2001. januárban az áruforgalom egyenlege 2472 millió euró export és 2811 millió euró import eredményeként alakult ki. Ez az export esetében 22,6, az importban 30,7%-os bővülést jelent tavaly óta. Az *idegenforgalom* egyenlege 2001. januárban 131 millió euró volt, ami 24,7%-kal több, mint egy évvel korábban. Az idegenforgalmon kívüli szolgáltatások egyenlege 45 millió euróval rosszabb, mint az előző év első hónapjában.

Januárban jelentős mértékű, 313 milliárd euró összegű működőtöke-kiáramlás jellemezte a tőkemérleget. A nettó külföldi adósság állománya kismértékben, 0,3 milliárd euróval csökkent januárban.

Külkereskedelem

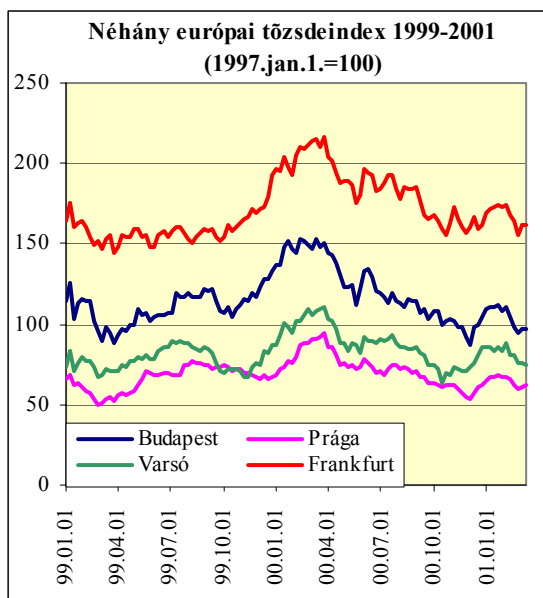
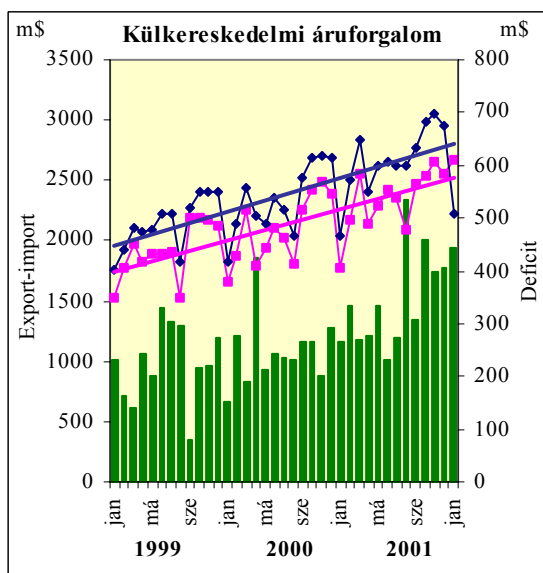
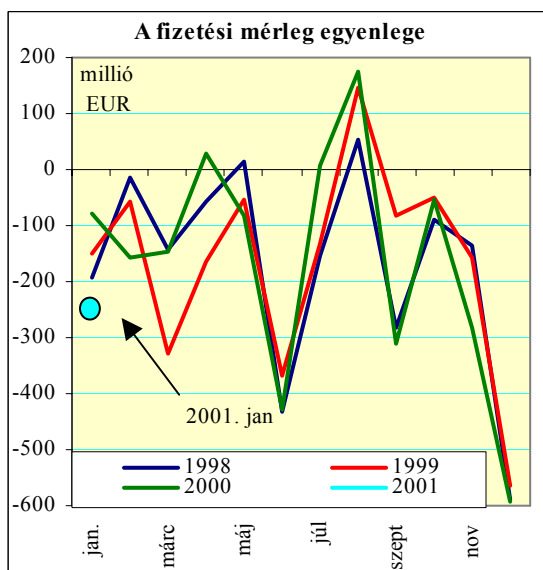
2001 januárjában az export 2356,0 millió USD, az import 2823,1 millió dollárt tett ki. Dollárban mérve a két növekedési ütem 25% és 31% volt 12 hónap alatt. Az eltérő növekedési ütemek következtében a külkereskedelmi mérleg *deficitje* (442,8 millió dollár) *jóval több* volt, mint 2000. januárban (267,8 millió dollár).

A forgalom bővülése 2000. januárhoz viszonyítva rendkívül dinamikus volt. Ez elsősorban a vámszabad területek forgalmának volt köszönhető. A *kivitel* 60%-át adó gépek és szállítóeszközök forgalma folyó áron 50%-kal nőtt. Ezen belül a hirdetés-technikai készülékek 90 milliárd forintos forgalma 180%-os növekedést jelent. A behozatalban szintén a gépek és a szállítóeszközök voltak dominánsak. Kimagasló a villamos gépek folyó áras forgalmának 100%-os bővülése. Az energiahordozók behozatalának 96%-os folyó áras növekedését főként a megduplázódott földgázár okozta.

A magyar tőzsde helyzete nemzetközi összehasonlításban

A Budapesti Értéktőzsde részvényindexe február-márciusban drasztikusan csökkent, s jócskán 7000 pont alá esett. Az árfolyamok esése rendkívül alacsony forgalom mellett zajlott. Minden jel szerint a külföldi befektetők érdeklődése a magyar részvény piac iránt jelentősen csökkent, részarányuk a befektetők között az 1 évvel korábbi 80%-ról 70%-ra esett vissza.

Ez a negatív fejlemény egyáltalán nem csak a magyar piac sajátossága. A nemzetközi tőzsdék mélyrepülését ugyanis az amerikai részvény piac, azon belül is elsősorban a technológiai papírokat tömörítő Nasdaq jelentős csökkenése váltotta ki. Az elmúlt hónapokban a fejlődő és a kelet-európai tőzsdék indexe is számottevően visszaesett, illetve az amerikai tőzsde gyengélkedése a fejlett országok tőzsdéinek nagy részére is negatívan hatott.

2000. utolsó negyedében a magyar GDP 4,2%-kal nőtt az előző év utolsó negyedéhez képest, s így az éves növekedési ütem – előzetes számítások szerint – 5,3%-ot tett ki. Ez a – nemzetközi összehasonlításban még mindig kimagasló - növekedés azonban elmarad a tavalyi év eleji várakozásoktól, s az éven belül is lassulást jelez. Az utolsó negyedévi növekedést jelentős mértékben az állami beruházások húzták felfelé, ami további, óvatosságra intő jel, ami a versenyszféra dinamizmusát illeti.

A fogyasztói árindex a januári 10,1% után februárban 10,4%-kal nőtt az előző év azonos hónapjához képest, ami – a kormányzat által várt csökkenés helyett - az infláció némi gyorsulását jelzi. Mind a februári árindex összetevői, mind a termelői árindexek arra utalnak, hogy az év első felében aligha lehet az árindex lényeges csökkenésére számítani. A 12 havi mezőgazdasági termelői árindex januárban 25%-os volt, és az ipari belföldi értékesítési árak emelkedése (12,4%) is meghaladta a fogyasztói árakét. A mezőgazdasági felvásárlási árakból az élelmiszer-árnyomás fennmaradására kell számítani.

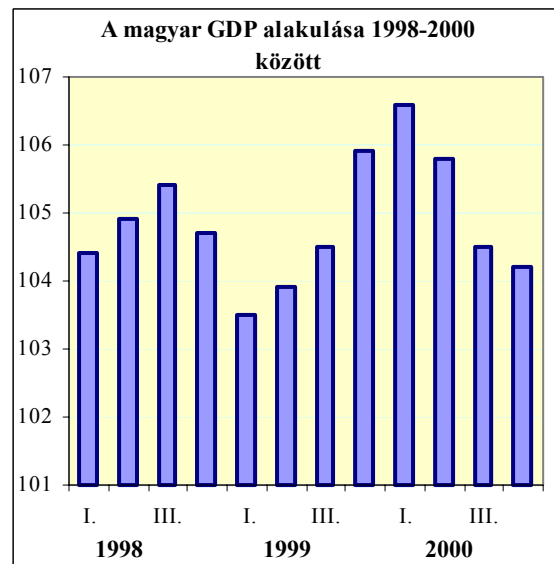
Intézetünk ideai árprognózisa nagyjából megegyezik az általánosan kialakult konszenzussal, 9,8%-ra számít az első, és 8%-tól alig elmaradó árindexre a második félévben. Így az MKIK-GVI egész évre szóló árindex előrejelzése 8,8%.

Kedvező jel az ipari termelés gyors növekedése januárban, ami azt jelzi, hogy tavalyi év végén nem tört meg az ipar lendülete. Továbbra is az export az ipari értékesítés húzóereje, de januárban a belföldi értékesítés is 8,8%-kal emelkedett, ami meghaladja a korábbi hónapokét. Idén – kedvező esetben – a belföldi kereslet tavalyinál nagyobb dinamizmusát várjuk. Ezzel a belföldi értékesítés kompenzálhatná az ipari export valamivel lassabb növekedését. Igaz, az ipari export növekedésének mérséklődése az adatokból még nem látszik.

A munkanélküliség csökkent, a foglalkoztatás pedig nőtt januárban, a bruttó bérek pedig 16,3%-kal (reálértékben 6%-kal) magasabbak voltak, mint 1 évvel korábban. Az utóbbiban szerepet játszott a minimálbérek emelkedése, ami a különösen érintett iparágaknak az átlagnál nagyobb mértékű bérnövekedésében mutatkozik meg. A textilipari fizikai foglalkozásuk bruttó átlagbére 29,9%-kal volt magasabb, mint 1 évvel korábban, igaz, még így is csupán 55595 forintot tett ki.

A GDP növekedése 2000-ben

2000 utolsó negyedében a magyar GDP 4,2%-kal növekedett az előző év utolsó negyedéhez képest. A GDP egyes elemeinek növekedési ütemét jelző adatok még nem állnak rendelkezésre, de feltehető, hogy a beruházások, s ezen belül is elsősorban az állami beruházások húzták felfelé a növekedést. Az év eleji várakozásoktól elmaradó növekedési ütem oka volt többek között a magas bázis is: 1999-ben ugyanis a GDP növekedési üteme negyedévről-negyedévre gyorsult. 2000-ben viszont éppen ellenkezőleg: folyamatosan csökkenő növekedést mértek. Az éves növekedési ütem így a várt 6% körülről elmaradt, előzetes adatok szerint 5,3%-ot tesz ki. Ezzel Magyarország továbbra is a régió éllovasának számít, hiszen a lengyel GDP 2000-ben 4,1%-kal, a cseh 3,1%-kal, míg a szlovák bruttó hazai termék 2,2%-kal növekedett.

Az előfizetők jogosultak az MKIK-GVI magyar és nemzetközi adatokat tartalmazó gazdasági adatházisának használatára. A kívánt adatok lekérhetőek mailen, faxon, telefonon vagy levélben.

MKIK Gazdaság- és Vállalkozáselemzési Közhasznú Társaság 1055 Budapest, Kossuth tér 6-8.V.522.

Tel: (1) 474-51-31. Fax: (1) 474-51-29, E-mail: gvi@gvi.hu Internet: www.gvi.hu